

Μέρες Σχολείου

Σεπτέμβριος 2008

www.pagkrition.gr

e-mail: elamatio@pagkrition.gr

Έτος δ' - αριθ. φύλλου 1

ΕΛΕΝΗ

ΕΚΤΟΣ ΔΙΔΑΚΤΕΑΣ ΥΑΝΗ

Από τη συλλογή **ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΙ**
του Οδ. Ελύτη

Με την πρώτη σταγόνα της βροχής σκοτώθηκε το καλοκαίρι
Μουσκέψανε τα λόγια που είχανε γεννήσει αστροφεγγιές
Όλα τα λόγια που είχανε μοναδικό τους προορισμόν Εσένα!
Κατά που θ' απλώσουμε τα χέρια μας τώρα που δε μας λογαριάζει πια
ο καιρός
Κατά που θ' αφήσουμε τα μάτια μας τώρα που οι μακρινές γραμμές
νωμάνγησαν στα σύννεφα
Τώρα που κλείσανε τα βλέφαρά σουν απόνω στα τοπία μας
Κι είμαστε - σαν να πέρασε μέσα μας η ομίχλη -
Μόνοι ολομόναχοι τριγυρισμένοι απ' τις νεκρές εικόνες σου.

Με το μέτωπο στο τζάμι αγυρ πνούμε την καινούρια οδύνη
Δεν είναι ο θάνατος που θα μας ρίξει κάτω μια που Εσύ υπάρχεις
Μια που υπάρχει άλλούν ένας άνεμος για να σε ζήσει ολόκερη
Να σε ντύσει από κοντά όπως σε ντύνει από μακριά η ελπίδα μας
Μια που υπάρχει άλλού
Καταπράσινη πεδιάδα πέρ' από το γέλιο σουν ως τον ήλιο
Λέγοντάς του εμπιστευτικά πως θα ξανασυναντηθούμε πάλι
Όχι δεν είναι ο θάνατος που θ' αντιμετωπίσουμε
Παρά μια τόση δα σταγόνα φθινοπωρινής βροχής
Ένα θολό συναίσθημα
Η μυρωδιά του νοτισμένου χώματος μες στις ψυχές μας που όσο πον
κι απομακρύνονται

Κι αν δεν είναι το χέρι σου στο χέρι μας
Κι αν δεν είναι το αίμα μας στις φλέβες των ονείρων σου
Το φως στον άσπιλο ουρανό
Κι η μουσική αθέατη μέσα μας ω! μελαγχολική
Διαβάτισσα όσων μας κρατάν στον κόσμο ακόμα
Είναι ο υγρός αέρας η ώρα του φθινοπώρου ο χωρισμός
Το πιερό σπήριγμα του αγκώνα στην ανάμνηση
Που βγαίνει όταν η νύχτα πάει να μας χωρίσει από το φως
Πίσω από το τετράγωνο παράθυρο που βλέπει προς τη θλήψη
Που δε βλέπει τίποτε
Γιατί έγινε κιόλας μουσική αθέατη φλόγα στο τζάκι χτύπημα
του μεγάλου ρολογιού στον τοίχο
Γιατί έγινε κιόλας
Ποίημα στίχος μ' άλλον στίχο αχός παράλληλος με τη βροχή δάκρυα
κι λόγια
Άργια όχι σαν τ' άλλα μα κι αυτά μ' ένα μοναδικό τους προορισμόν:
Εσένα!

Με τον ΗΡΑΚΛΕΙΤΟ, τον ΟΔ ΕΛΥΤΗ,
το ΖΗΣΙΜΟ ΛΟΡΕΝΤΖΑΤΟ .....

«Με την πρώτη σταγόνα της βροχής» (Οδ. Ελύτης) και χωρίς ο χρόνος να πειραχτεί διόλου, το φθινόπωρο (ή ΜΕΤΟΠΩΡΟΝ) κατά τους προγόνους, μια και είναι η εποχή που οι οπώρες λιγοστεύουν) επέστρεψε σε χώρο γνώριμο, και σεις μαζί του προσπαθείτε να «ξαναβρείτε τους ρυθμούς εκεί που τους αφήσατε» (Ζησ. Λορεντζάτος). Μ' αυτό τον τρόπο πραγματώνεται η συνέχεια, η ορεκή ή η αόρατη, για να μας οδηγήσει στους «ρυθμούς που υπάρχουν παντού» (σ. π.). Και η Παιδεία, η αείχρονη και αεικίνητη, με τις ιριδίζουσες γνώσεις να ξεφεύγουν από τα σχολικά θρανία, μας βοηθά να αντιμετωπίσουμε το Χρόνο και την Ανάγκη (μη περιοριζόμενη αποκλειστικά και μόνο στην απόκτηση κάποιας επαιγγελματικής δεξιότητας). Έτσι οι φορτωμένες μας χειμωνιάτικες στιγμές, θέτοντάς μας πάρα πολλά ερωτήματα (χωρίς απαραίτητα να απαντώνται όλα), μας βοηθούν να διευρύνουμε τον κόσμο μας και μάλιστα χωρίς να χρειαστεί να μετακινηθούμε καθόλου από το περιβάλλον μας. Μόνο την καλή μας διάθεση χρειάζεται η Παιδεία, για να μας αφήσει να μάθουμε μερικά από τα άπειρα μυστικά της. Και μέσα σ' αυτή την καλή διάθεση κρύβεται και η ελπίδα μας για την ανακάλυψη του ανέλπιστου, γιατί όπως λέει και ο Ηράκλειτος «Αν δεν ελπίζεις, δεν θα βρεις το ανέλπιστο, που είναι ανεξερεύνητο και απλησίαστο». (Και για όσους θέλουν να το διαβάσουν και στο πρωτότυπο : **έστιν μή ἐλπηται, ἀνέλπιστον οὐκ ἔξειργήσει, ἀνεξερεύνητον ἔστιν καὶ ἄπορον.**)

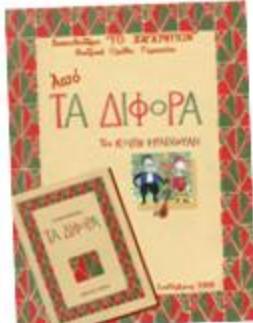
Καλή χρονιά!

Έρρωσθε
Κ. Ανδριώτης

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΟΥ ΜΗΝΑ

Από τον Αγιασμό του σχολείου στις 11 Σεπτεμβρίου

Τη Δευτέρα 22 Σεπτεμβρίου, στα πλαίσια των καλοκαιρινών εκδηλώσεων του Δήμου Ηρακλείου, δόθηκε, παράσταση της θεατρικής ομάδας από ΤΑ ΔΙΦΟΡΑ του Κωστή Φραγκούλη. Η παράσταση είχε προγραμματιστεί για το κηποθέατρο *M. ΧΑΤΖΙΔΑΚΙΣ*, αλλά εξαιτίας του κακού καιρού δόθηκε τελικά στο ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΣΤΑΘΜΟ.

Από την πρόβα ...

... και από τα παρασκήνια μετά την παράσταση ...

Παρασκευή 26 Σεπτεμβρίου . Οι μαθητικές εκλογές ... και τα αποτελέσματα που έβγαλαν οι κάλπες.

Εκλογή 5/μελών συμβούλιων

γ1 – Καθηγήτρια τάξης : κ. Ελευθερία Ιατράκη

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Μανόλης Καζάνης

ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ : Χριστίνα Αεράκη

ΤΑΜΙΑΣ : Μιχαέλα Διοιλυνά

ΜΕΛΗ : Εμμανουήλα Αραμπατζόγλου
Κίμων Χρυσάκης

Και να οι εκλογές που

έφτασαν! Τα τμήματα και ο καθένας ξεχωριστά ψηφίσαμε και εκλέξαμε τα 5/μελή και το 15/μελές συμβούλιο. Κάπως έτσι "βγήκαμε" και εμείς. Όχι λόγω της παρέας μας, αλλά επειδή μας ψήφισαν οι συμμαθητές μας. Πίστεψαν ότι μπορούμε να τους αντιπροσωπεύσουμε και να εκφράσουμε τις ιδέες και τις απόψεις τους. Θέλουμε να ευχαριστήσουμε αυτούς που μας ψήφισαν και θέλουμε να πιστεύσουμε ότι θα καταφέρουμε να εκπροσωπήσουμε και αυτούς του "όχι". Θα προσπαθήσουμε να δώσουμε λύση στα προβλήματα της τάξης. Ως νέο 5/μελές θέλουμε να ζητήσουμε από τους συμμαθητές μας να μας βοηθήσουν με τις ιδέες τους και να ξέρουν ότι ως αντιπρόσωποί τους περιμένουμε απ' αυτούς να μας εμπιστευτούν και έτσι να συνεργαστούμε όλοι μαζί και σίγουρα θα φτάσουμε την τελευταία μας χρονιά στο γυμνάσιο στο σημείο που θέλουμε. Ελπίζουμε να φανούμε αντάξιοι των αποτήσεών σας και να υλοποιήσουμε τα σχέδια και τις ιδέες σας.

Το 5/μελές συμβούλιο του γ1

γ2 – Καθηγήτρια τάξης : κ. Ειρήνη Παπαθανασίου

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Βασίλης Σκουλάς

ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ : Ελίζα Μαυρουδή

ΤΑΜΙΑΣ : Ξενοφών Βλασσόπουλος

ΜΕΛΗ : Μιχάλης Μηλαθιανάκης
Φιλομήλα Φραϊδάκη

Άλλη μια σχολική χρονιά ξεκίνησε...!

Φέτος θα προσπαθήσουμε να περάσουμε την τελευταία μας χρονιά στο Γυμνάσιο όσο καλύτερο γίνεται. Γ' αυτό, θέλουμε να ξεφύγουμε από τα κλασικά και να κάνουμε την παραμονή μας στο σχολείο πιο ευχάριστη. Εκ μέρους του πενταμελούς του γ2 ευχόμαστε καλή χρονιά σε όλους και είμαστε πρόθυμοι να υλοποιήσουμε τις ιδέες των παιδιών του τμήματός μας.

Το πενταμελές του γ2

β1 – Καθηγητής τάξης : κ. Αντ. Νεονάκης

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Ειρήνη Δερμιτζάκη

ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ : Μάρκος Καλοκατζής

ΤΑΜΙΑΣ : Αδάμ Καπετανάκης

ΜΕΛΗ : Μιχάλης-Σήφης Τζώρτζης
Στέφανος Γοργοράπτης

Με την έναρξη της σχολικής χρονιάς και μετά τις εκλογές, το πενταμελές συμβούλιο του β1 θα προσπαθήσει να δραστηριοποιήσει το τμήμα. Θα προσπαθήσουμε, επίσης, να ασκήσουμε τα καθήκοντά μας που πιστεύουμε ότι είναι η επίλυση των προβλημάτων της τάξης, η δημιουργία εκδηλώσεων, η διοικόσμησή της και ο συντονισμός της. Θέλουμε η τάξη να γίνει καλύτερη με την καλή συνεργασία όλου του τμήματος και πιστεύουμε ότι θα το επιτύχουμε.

Το πενταμελές συμβούλιο

β2 – Καθηγήτρια τάξης : κ. Γιολάντα Γιέτη

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Στέφανος Βενέρης
ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ : Γιάννης Κληρονόμος

ΤΑΜΙΑΣ : Αθηνά Πατσιούρα

ΜΕΛΗ : Αντώνης Νεροντζούλης
Σπύρος Καρκαβίτσας

Ως 5/μελές της τάξης μας θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τους συμμαθητές μας που μας εξ έλεξον για υπεύθυνους του τμήματος. Να είναι σύγουροι πως καθ' όλη τη διάρκεια της χρονιάς θα είμαστε δραστήριοι και πως η χρονιά θα κυλήσει ευχάριστα με τις προτάσεις μας. Έχουμε ήδη μερικές ιδέες για τη φροντίδα του τμήματός μας και είμαστε έτοιμοι να τις εφαρμόσουμε. Τέλος, θα θέλαμε να τονίσουμε πως όλη τη χρονιά θα κάνουμε το καλύτερο που μπορούμε για την τάξη μας.

Το συμβούλιο της τάξης

α' – Καθηγήτρια τάξης : κ. Αθηνά Κληρονόμου

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Γιώργος Πουλιανάκης

ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ : Ευριπίδης Χριστάκης

ΤΑΜΙΑΣ : Παναγιώτης Παρασκευόπουλος

ΜΕΛΗ : Ηρόκλης Ανυφαντάκης
Μαρία Κληρονόμου

ΤΑ ΠΡΩΤΑΚΙΑ ΤΟΥ ΠΑΓΚΡΗΤΙΟΥ

Φέτος η χρονιά αυτή είναι μια μεγάλη ολλαγή για μας. Τα καθήκοντά μας είναι η φροντίδα των συμμαθητών στα καθημερινά τους προβλήματα. Θέλουμε να τους εκπροσωπήσουμε σωστά. Ήδη αρχίζουμε να προσαρμοζόμαστε στην α' Γυμνασίου και πιστεύουμε ότι αν και πρωτόκια, θα κάνουμε πολύ ωραία πράγματα. Αρχίζουμε τη διακόσμηση της τάξης μας και πιστεύουμε ότι έτσι θα την κάνουμε πιο όμορφη και νεανική. Θα κάνουμε ότι μπορούμε για το καλύτερο της τάξης μας.

Το 5/μελές συμβούλιο

ΕΚΛΟΓΗ 15/ΜΕΛΟΥΣ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Η γενική συνέλευση

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Κάλλια Φανουράκη

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ : Εμμανουήλα Αραμπατζόγλου

ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ : Μανόλης Καζάνης

ΜΕΛΗ : Αγνή Ορφανουδάκη

Φιλομήλα Φραΐδάκη

Μαρία Χριστάκη

Αθηνά Ανδρουλιδάκη

Αλεξάνδρα Ανδρουλιδάκη

Κωνσταντίνος Φεργαδάκης

Κωνσταντίνος Μπαρελιέρ

Ναταλία Γεωργαντά

Στέφανος Βενέρης

Γιάννης Κληρονόμος

Παυλίνα Φανουράκη

Η παρουσίαση των υποψηφίων

Συγκρότηση συμβουλίου σε σώμα.

Μετά από μέρες αγωνίας και ένα Σαββατοκύριακο όγχους βγήκε το πολυπόθητο τριμελές. Όλοι περιμένομε και τελικά να' μαστε. Όλοι με την ελπίδα ότι αυτή η χρονιά θα είναι διαφορετική, καλύτερη από την προηγούμενη και θα τα «καταφέρουμε» όπως λένε.

Με τη βοήθεια των υπόλοιπων 12 μελών του συμβουλίου μας, θέλουμε και εμείς να αφήσουμε το στίγμα μας, με νέες και δημιουργικές ιδέες, «διαφορετικά» μν αλλά και παρεμβάσεις στην ζωή μας... τη σχολική. Έτσι λοιπόν θα προσπαθήσουμε και εμείς να ικανοποιήσουμε όσους μας ψήφισαν και να πέσουμε τους υπόλοιπους για τις ικανότητες μας.

Όσον αφορά τη σχέση μας με τους καθηγητές ελπίζουμε ότι θα υπάρξει μια σχέση ολληλοισθειας για την καλύτερη λειτουργία και οργάνωση του σχολείου μας. Έτσι πιστεύουμε ότι θα περάσουμε όλοι καλά.

Ελπίζουμε για το καλύτερο.
Η πρόεδρος του 15/μελούς και τα μέλη

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΕΚΦΡΑΣΗ

2008 - ΕΤΟΣ «ΒΙΚΕΛΑ» ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Δημήτριος Βικέλας

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΙΚΕΛΑΣ 1835 - 1908

Με τη συμπλήρωση εκατό ετών από το θάνατο του Δημητρίου Βικέλα, ο Δήμος Ηρακλείου και η Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη, κήρυξαν το έτος 2008 «Έτος Δημητρίου Βικέλα», για να τιμήσουν τον άνθρωπο που δώρισε στο Δήμο Ηρακλείου την πολύτιμη βιβλιοθήκη του, εντυπωσιασμένος,

ισως, από τα πρώτα ευρήματα των ανασκαφών του Έβραν στην Κνωσό, στις αρχές του περασμένου αιώνα. Ο Δημήτριος Βικέλας γεννήθηκε στην Ερμούπολη της Σύρου το 1835. Ο πατέρας του ήταν έμπορος και καταγόταν από την Βέροια και η μητέρα του από την Ήπειρο. Όταν ήταν πέντε ετών, οι γονείς του εγκαταστάθηκαν στην Κωνσταντινούπολη και εκεί έμαθε τα πρώτα του γράμματα. Στη συνέχεια, ο πατέρας του εγκαταστάθηκε στην Οδησσό, όπου τον ακολούθησε και ο Δημήτρης. Ωστόσο, οι δουλειές τους δεν είχαν τα προσδοκόμενα αποτελέσματα και επέστρεψαν στη Σύρο. Εκεί ο Βικέλας φοίτησε στο ιδιωτικό σχολείο «Λύκειον» και στη συνέχεια, στο δημόσιο Γυμνάσιο. Το 1852, σε ηλικία 17 ετών, πήγε στο Λονδίνο, κοντά στο θείο του Βασιλείο Μελά, για να εργαστεί στο εμπόριο. Οι θείοι του έκαναν εισαγωγές στιγμών στην Αγγλία από τη Ρωσία και από τις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες.

Ο Βικέλας εργάστηκε αρχικά ως λογιστής στο κατάστημα των θείων του. Το περίσσευμα του μισθού το έστελνε για να ενισχύσει το εισόδημα της οικογένειάς του.

Παράλληλα με την εργασία του παρακολούθησε πανεπιστημιακά μαθήματα Βοτανικής, καθώς και μαθήματα Αρχιτεκτονικής.

Τα στερεά από δέκα χρόνια εργασίας, απόκτησε το πρώτο του κεφάλαιο, 1000 αγγλικές λίρες, και έγινε συνέταιρος στην εταιρία των θείων του Το 1866 παντρεύτηκε την Καλλιόπη Γεραλοπούλου, κόρη του μεγαλέμπορου Κωνσταντίνου Γεραλόπουλου. Το 1876 η εταιρία του διαλύθηκε και ο Βικέλας άφησε οριστικά το εμπόριο.

Λόγω της πολύχρονης διαμονής του στην Αγγλία είχε εξοικειωθεί με τον αγγλικό τρόπο ζωής. Έτσι, εκτός από την πνευματική του μόρφωση, ενδιαφέρθηκε

και για τη σωματική του διατήρηση. Ασχολήθηκε με την ξιφασκία, την κωπηλασία και παρακολούθησε μαθήματα ιππασίας.

Όταν διαλύθηκε η εμπορική εταιρία των Μελάδων, ο Βικέλας, ήταν τότε 41 χρόνων και είχε εξασφαλίσει μία αρκετά σημαντική περιουσία από την πολυετή εργασία του. Ήταν από τους τακτικούς θαμώνες των βιβλιοθηκών του Λονδίνου, από τις οποίες δοκείζοταν βιβλία. Όταν απόκτησε οικονομική άνεση, τού γεννήθηκε η επιθυμία να έχει τα βιβλία δικά του και άρχισε να αγοράζει αρκετά και κυρίως όστι αναφέρονταν στην Ελλάδα. Ο Βικέλας ταξίδευε πολύ και είχε γίνει γνωστός στην Ευρώπη ως άνθρωπος των γραμμάτων. Το κολοκαίρι του 1894 βρισκόταν στο Παρίσι. Τότε πραγματοποιούταν εκεί το Διεθνές Αθλητικό Συνέδριο και ο Πανελλήνιος Γυμναστικός Σύλλογος Ελλάδος τον διόρισε πηλεγραφικώς αντιπρόσωπό του. Ο Βικέλας, γνωστός για τη μόρφωση και τη φήμη του έγινε το κύριο πρόσωπο του Συνέδριου. Στο Συνέδριο εκείνο συζητήθηκε η ιδέα για την ανασύσταση των Ολυμπιακών Αγώνων, που είχε προτείνει ο Γάλλος ιστορικός και φιλαθλος βαρώνος Πιέρ ντε Κουμπερτέν. Ο Βικέλας εκλέχτηκε πρώτος Πρόεδρος της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής. Χάρη στην επιρροή και το κύρος του αποφασίστηκε να γίνουν στην Αθήνα το 1896 οι πρώτοι Ολυμπιακοί Αγώνες. Από το έτος αυτό ο Βικέλας εγκαταστάθηκε οριστικά στην Αθήνα και αφιερώθηκε ολοκληρωτικά σε κοινωφελή έργα. Συγκεκριμένα το 1899 ίδρυσε το «Σύλλογον προς Διάδοσιν των Θεραπειών Βιβλίων», του οποίου και ινπρέσερ ήταν ο πρόεδρος. Ο Σύλλογος εξέδωσε 100 αριθμημένα μικρά βιβλία ποικιλους περιεχομένου, σε χαμηλή τιμή, για να είναι προσιτά σε όλους.

Βικελαία Βιβλιοθήκη

Ο Βικέλας ανησυχούσε για την εξέλιξη του λεγόμενου «Εθνικού ζητήματος» (πην απελευθέρωση δηλαδή της Κρήτης, της Θεσσαλίας, της Ηπείρου και της Μακεδονίας). Δέχτηκε, μάλιστα να γίνει μέλος της μυστικής Εθνικής Εταιρείας, που υποκινούσε και ενίσχυε εξεγέρσεις σε περιοχές που ανήκαν στην Οθωμανική Αυτοκρατορία, ό που διαβιούσε ελληνικός πληθυσμός. Στον αυτοχθόνο πόλεμο του 1897 οργάνωσε πλωτό νοσοκομείο για τη μεταφορά και διάσωση τραυματιών από την Ήπειρο, ενώ σημαντικό ρόλο διαδραμάτισε κατά τη διάρκεια των Κρητικών Επαναστάσεων, ενισχύοντας υλικά τους επαναστάτες και αρθρογραφώντας στον ξένο τύπο υπέρ των αγωνιζόμενων Κρητών. Παράλληλα, ο Βικέλας είναι ιδιαίτερα γνωστός για το συγγραφικό και μεταφραστικό του έργο. Δημοσίευσε αρκετά έργα πρωτότυπα και μεταφράσεις. Πρώτο του έργο είναι η μετάφραση του έργου του Ροκίνος Έσθηρ (1851). Άλλα έργα του είναι: *Σπίχοι* (1862), *Περί Βυζαντινών* (1847), *Η σύντασις του Ελληνικού Βασιλείου και τα όριά του*, *Από Νικοπόλεως εἰς Ολυμπίαν* (1886), *Διαλέξεις και Αναμνήσεις* (1893), *Η Συνθία* (1904), *Τυναικεία Αγωγή* (1904) κ.ά. Στο δημητράκι του Λουκής Λάρας (1879) περιγράφεται το δράμα του άνωαν πληθυσμού της Ελλάδας την εποχή της Επανάστασης του 1821. Παράλληλα, μετάφρασε όλα σχέδιόν τα γνωστά δράματα του Σαλέπηρ. Έγραψε και τα απομνημονεύματά του με τον τίτλο: *Η Ζωή μου*, από τα οποία εκδόθηκε ο Α' τόμος.

Ακολούθων θώντας την εποχή του, χρησιμοποιήσε στα δημοσιεύματά του την απλή καιθαρένουσα ως μέση λόγου. Στα ποιήματα και στους διαλόγους των δηγημάτων του χρησιμοποιούσε τη δημοτική. Με το έργο του Λουκής Λάρας άνοιξε το δρόμο για την καλλιέργεια του ηθογραφικού δηγημάτος και θεωρείται προδρομικός πεζογράφος της γενιάς του 1880. Ο Βικέλας επισκέφτηκε, λίγο πριν πεθάνει, το Ηράκλειο, είδε τα ευρήματα των αρχαιολογικών ανασκαφών της Κνωσού που είχαν συγκλονίσει την παγκόσμια κοινή γνώμη και αποφάσισε να δωρίσει στην πόλη μας τη βιβλιοθήκη του. Απεβίωσε στις 7 Ιουλίου του 1908, σε ηλικία 73 ετών. Η βιβλιοθήκη του αποτέλεσε τον πυρήνα για τη δημιουργία της σημερινής Βικελαίας Δημοτικής Βιβλιοθήκης.

M. ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗΣ

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

Δημήτριος Βικέλας, *Η Ζωή μου. Παιδικαί αναμνήσεις νεανικοί χρόνοι* Αθήνα (εκδόσεις «Περίπλους») χ.χ.

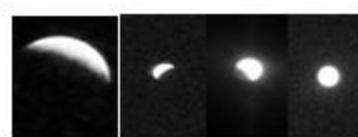
Του ίδιου, *Λουκής Λάρας*, Αθήνα (εκδόσεις «Πέλλα») χ.χ.

Στέργη, Σπανάκης, *Η Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη και ο δημιουργός της* Ηράκλειο 1978.

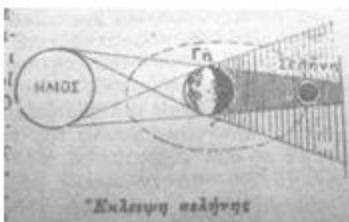
Μαρία Τερδήμου, *Χρονολόγιο Δημητρίου Βικέλα* Ηράκλειο (εκδοτική φροντίδα «Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη») 1991.

Η ΕΚΛΕΙΨΗ ΤΗΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

Η έκλειψη λέγεται μερική, όταν η σκιά της γης σκεπάζει ένα μόνο μέρος του δίσκου και ολική, όταν σκεπάζει ολόκληρο το δίσκο. Οι εκλειψεις οφελούνται στην ευθύγραμμη διάδοση του φωτός. Είναι δυνατόν να υπολογισθεί με μεγάλη ακρίβεια, πάτε θα γίνει έκλειψη, τι είδους θα είναι και από ποια μέρη της γης θα είναι ορατή.

Εκλειψεις παρατηρούνται και σε πλοκήτες που έχουν δορυφόρους, όπως στη γη. Στους πρωτόγονους λαούς οι εκλειψεις του ήλιου και της σελήνης θεωρούνταν υπερφυσικά φαινόμενα και προάγγελοι καλών και κακών γεγονότων.

Πάνης Ταμιωλάκης γ2

Ερωτήσεις ... χωρίς απάντηση ...

- * Σε τι διαιφέρει ένα ημιυπόγειο από ένα ημιυπόγειο;
- * Τελικά, τι χρώμα έχουν τα χρωμοσώματα;
- * Γιατί το extra large γράφεται XL και όχι EL;
- * Γιατί τα ντουλάπια στα αστυνομικά τμήματα έχουν κλειδαριές;
- * Πόσο καλή φρούρηση έχουν πια αυτά τα πράσα και τους πιάνονταν δλους εκεί;
- * Οι πιτσαρίες, πώς ελέγχουν ότι κάποιος που παρήγγειλε οικογενειακή πίτσα δεν είναι εργένης;
- * Γιατί το λένε λευκό κρασί, αφού είναι κίτρινο;
- * Αφού ο στρατιώτης είναι άγνωστος, πώς ξέρουμε ότι είναι Έλληνας;
- * Ποια από τις δύο είναι η άλλη όψη του νομίσματος;

Από το Μάνο Ορφανούδακη, β1

Μάνος Ορφανούδακης β1

ΗΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΩΓΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συντάκτης ώντος της Ηδιαπλασίας οι καθηγητές παιδικών περιοδικών ομήγραφα, άλλοι διαφεύγουν εἰς την χώραν ήμην ήταν στα σχολεία και υπό του Οικουμενικού Πατριαρχείου Κωνσταντινούπολεως οι αναθηματικοί δρόσοι και χρηματώστος εἰς τοὺς σπιθαίς.

ΤΙΜΗ ΣΥΝΑΡΜΟΣΗΣ ΔΙ' ΕΝ ΕΤΟΣ
Επιστροφού δρόση, 7.—Επιστροφού δρόση, 8
Δι' ευθρόπαιο μάρχοντας τὴν ἡγεμόνια μητρὸς
καὶ εἰς προκρητικός δι' έν Έτος.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

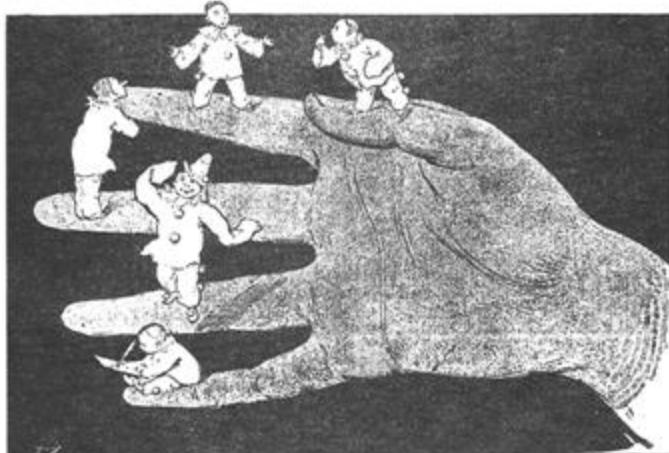
ΑΙΓΑΙΟΥΝΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΙΚΗ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ι. ΝΙΚΑΔΟΝΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΔΟΣΟΥ ΦΥΛΛΟΥ
·Εν· Επλά: λεπ. 45.—·Εν· τῷ· Βίβλοι· φρ. χρ. 0,15
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ἐν· Αθήναις
·Οδός· Αἴγαος, 117, Ιαναί· Χρυσοτελεστίσης

Περιοδικός δι'.—Τόμος 7^η.

·Ἐν· Αθήναις, τὴν 1 και 8 Ιανουαρίου 1900

·Έτος 22^η — Αριθ. 1-2

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΩΝ ΔΑΚΤΥΛΩΝ...

Από τα περασμένα ...

Βλέπετε αύτούς τούς πέντε άνθρωπούς; Πιστεύω διτι τους ξεύρετε καλά, γιατί δύο τούς έχετε 'ετά χέρια σας.

Ξεύρετε δύως καὶ τὰ δύναματά τους: ... Γιὰ νὰ ίδοιμε!

·Ο πρῶτος, ἑκεῖνος ὁ χονδρὸς καὶ ρός, καὶ που στέκεται ἐπάνω, δύναμέσται· ·Αν τίχει ρός. Και ἀπό τὸ ὄφος του καὶ ἀπό τὴν θέσιν του, φαινεται πᾶς εἶναι ὁ ἀρχηγός. Είναι ἔνδοξος ἀνθρωπάκος, καὶ γι' αὐτὸν έχει τὸ ἐπίθετον Μέγας· γα, σπως ὁ Μέγας· Ἄλεξανδρος, ὁ Μέγας Νεπολέων, ὁ Μέγας Πέτρος καὶ τὰ λοιπά. Είναι λοιπὸν ὁ Μέγας· Ἀντίχειρ.

·Ο δεύτερος δύναμέσται Λιχοντός, ἐν αὐτῷ, ἡ ἀπλούστερα Δεκάτη· τοῦ· της· Εχει τὴ συνήθεια νὰ δείχνη, καὶ αὐτή ἡ συνήθεια εἶναι κάποτε κακή, — παραδειγμάτων χάριν· 'ετά δρόμο, δταν δείχηγε κανένα ξένον ἀνθρώπο, καὶ αὐτὸς ὁ ἀνθρώπος τὸν βλέπει. Πώ, πώ! τί τι σοχήμη πρᾶγμα! νά του συστήσετε νά μή το κάμνη ποτέ.

·Ο τρίτος δύναμέσται Κοινότατος ἀνθρωπάκος, χωρὶς κανένα ζεχωριστὸ προτέρημα, παρὰ μόνον τὸ ἀνάστημά του. Ἀλήθεια, εἶναι ὁ ψηλότερος ἀπ' δύος· γι' αὐτὸν τὰδέλφια του τὸν ἔβαλαν 'ετή μέση. Καὶ καμαρδένει πειδόσαν τὸ γύφτικο σκεπάρνι, ὁ μακρολέλεκας.

·Ο τέταρτος δύναμέσται Παράμεστρος, μεγαλώση λιγάκι, — δχι δάπο τύρα, — φορεῖ ἔνα χρυσὸ κρίκο στολισμένο μὲ πολύτιμα πετράδια, καὶ κάποτε δυσ, καὶ κάποτε τρεῖς. . . Είναι ὁ ἀνθρώπακος μὲ τὰ δακτυλίδια.

·Ο πέμπτος εἶναι ὁ πειδό μικρός, ὁ πειδό λεπτοκαμωμένος, ὁ πειδό ὄμυρφος, ὁ πειδό ἐξυπνὸς ὁ δύος. Ονομάζεται ·Ωτά τητης, έξι αιτιαὶς κακῆς συνήθειας ποῦ έχει νὰ χώνεται μέσα 'ετη αὐτιά· μὰ τοῦ δίνουν καὶ τὸ ἐπίθετο Μικρός, ποῦ έχει καὶ αὐτὸν τὴ χάρι του,

καθὼς ξέρουν καλὰ τὰ μικρά καὶ χαιδεύμενα παιδιά.

·Όλοι αὐτοὶ οἱ κύριοι, μικροὶ καὶ μεγάλοι, ἀνήκουν σὲ μὰ οἰκογένεια, 'ετην οἰκογένεια τῶν Δακτυλίων — αὐτὸν εἶναι τὸ ἐπώνυμό τους, — καὶ κάθουνται 'ετα σπιτάκι ποῦ το λένε Χέρι.

Αὐτὴ τὴ στιγμὴ ποῦ τους βλέπετε, κάμνουν συμβούλιο.

— Πεινῶ! λέγει ὁ Ἀντίχειρ.

— Κ' ἐγώ πεινῶ, — μὰ δὲν έχω τίποτε νὰ φάγω! λέγει ὁ Δείκτης.

— Πᾶς θά κάμωμε; έφωτᾶ ὁ Μέσος.

— Ξέρω κ' ἐγώ; . . . ψιθυρίζει ὁ Παράμεστρος, ξύνωντας τὸ κεφάλι του.

— Εργασία! φωνάζει ὁ Μικρός, ὁ ὄποιος κρατεῖ καὶ τὰ πρακτικά. ·Οποιος ἐργάζεται τρώει. ·Οποιος

δὲν ἐργάζεται, τίποτα! .. . ·Άν θέλετε λοιπὸν νὰ φάμε, πρέπει νὰ ἐργασθοῦμε! ·Εργασία!

Τ' ἀδέλφια ἀκούσαν τὴ συμβουλὴ τοῦ Μικροῦ, καὶ ἀπὸ τότε ἀρχισαν νὰ ἐργάζωνται καὶ δὲν ἐπείνασαν ποτέ.

Νά τους ἀγαπάτε καὶ νὰ τους τιμᾶτε τοὺς ἐργατικοὺς αὐτοὺς ἀνθρωπάκους, γιατὶ το ὁξίουν. ·Εργάζονται οἱ κατιμένοι καὶ ἀπὸ τὴν ἐργασία τους δὲν τρώγουν μόνον αὐτοῖ, ἀλλὰ καὶ μετέ, καὶ δλος ὁ κόσμος. Κουράζονται, ύποφέρουν, πληγόνονται, λερόνονται, κάμνουν ρόζους, μὰ δουλεύουν . . . Μᾶς τρέφουν, μᾶς ντύνουν, μᾶς κτίζουν σπίτια, μᾶς διασκεδάζουν, μᾶς γιατρεύουν. Δὲν εἶναι Νάρι οι αὐτοὶ, — εἶναι Γίγαντες.

Καὶ τους έχετε 'ετα χέρια σας! ·Α, μὰ τὶ δὲν μπορεῖτε νὰ κάμετε μὲ αὐτούς!

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

